

Unijny Kodeks Celny

Zagadnienie z zakresu: **WYDAWANIE DECYZJI CELNYCH NA PODSTAWIE UKC**

Podstawy prawne:

Art. 5 pkt 39, art. 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30 [UKC](#)

Art. 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 1617, 18 [rozporządzenia delegowanego](#)

Art. 10, 11, 12, 13, 14, 15, [rozporządzenia wykonawczego](#)

Opis zagadnienia i najważniejsze zmiany od 1 maja 2016 r.:

- Unijny kodeks celny wprowadza w art. 5 pkt 39 **nową definicję decyzji**, zgodnie z którą: **decyzją** jest każdy akt wydany przez organy celne odnoszący się do przepisów prawa celnego zawierający orzeczenie w konkretnej sprawie, który pociąga za sobą skutki prawne dla zainteresowanej osoby lub zainteresowanych osób.

- Termin „decyzja” w UKC używany jest w szerszym znaczeniu niż w Ordynacji podatkowej.
- Przyjęcie nowej unijnej terminologii z zakresu aktów administracyjnych, którymi organy celne rozstrzygają kwestie będące przedmiotem prawa celnego, musi skutkować innym podejściem do utrwalonych tradycyjnych „krajowych” pojęć i znaczeń.

UKC w art. 22 dokonuje **podziału decyzji** na decyzje:

- Wydawane na wniosek albo z urzędu, oraz na
- Decyzje korzystne albo niekorzystne dla zainteresowanej osoby/wnioskodawcy.

Pojęcie decyzji korzystnej: wydawanej na wniosek

- proponuje się przyjęcie założenia, że decyzją korzystną wydawaną na wniosek osoby zainteresowanej jest decyzja w pełni zgodna z treścią i intencją takiego wniosku.
- Przepisy Ordynacji podatkowej nie zawierają takiej definicji, ale kierując się zasadami logiki można przyjąć, że jeżeli w wyniku postępowania „wnioskowego” zostaje wydana decyzja w całości uwzględniająca wniosek strony, to jest ona decyzją korzystną dla strony.

Pojęcie decyzji korzystnej: wydanej z urzędu

- nie można wykluczyć decyzji korzystnych wydanych z urzędu

Przepisy UKC nie przewidują szczególnej formy dla tych decyzji, ani szczególnych wymogów co do jej zawartości.

Pojęcie decyzji niekorzystnej: wydanej na wniosek

- Decyzja wydana na wniosek nie w pełni go uwzględniająca jest decyzją niekorzystną.

Pojęcie decyzji niekorzystnej: wydanej z urzędu

- Zdecydowana większość decyzji wydawanych z urzędu będzie decyzjami niekorzystnymi.
- W wypadku wątpliwości, czy decyzja, którą zamierza wydać organ celny jest czy nie jest korzystna dla osoby proponuje się przyjęcie trybu właściwy do wydania decyzji niekorzystnej i tym samym dać osobie prawo do wypowiedzenia się, zgodnie z art. 22 ust. 6 UKC.
- Po wyrażeniu opinii przez osobę organ celny podejmuje decyzję korzystną bądź niekorzystną.
- Art. 22 ust. 7 UKC przewiduje, iż w decyzji niekorzystnej dla wnioskodawcy organ celny ma obowiązek określić podstawy, na których ją oparto oraz pouczyć wnioskodawcę o prawie do złożenia odwołania.

- W decyzji niekorzystnej organ celny (wzorem dzisiejszych wymogów) winien również zawrzeć uzasadnienie faktyczne i prawne swojego rozstrzygnięcia.
- Tylko dla trybu wydawania decyzji niekorzystnej UKC przewidziało konieczność zastosowania nowej na gruncie „krajowej” procedury instytucji „prawa do wysłuchania”.
- Art. 22 ust. 6 stanowi, iż organ celny przed wydaniem decyzji niekorzystnej, ma obowiązek powiadomić wnioskodawcę o podstawach, na których chce oprzeć swoje rozstrzygnięcie, dając jednocześnie wnioskodawcy możliwość przedstawienia swojego stanowiska (w terminie 30 dni).
- „Prawo do wysłuchania” to uprawnienie gwarantujące wnioskodawcy możliwość nie tylko zapoznania się ze stanowiskiem organu, ale także zaprezentowania swoich argumentów i przekonania organu do swojego sposobu rozwiązania sprawy.

Przedłużanie terminów proceduralnych:

- maksymalnie o 30 dni - jeżeli organy celne nie mogą dotrzymać terminu, powiadomienie wnioskodawcy przed terminem z podaniem przyczyn (art. 22 ust. 3 akapit drugi UKC);
- na wniosek wnioskodawcy, (również maksymalnie o 30 dni) aby dostosować się do warunków i kryteriów (art. 22 ust. 3 akapit trzeci UKC);
- po przyjęciu wniosku organ celny może zwrócić się o dostarczenie dodatkowych informacji w terminie maksymalnie o 30 dni – termin na wydanie decyzji przedłuża się o ten okres (art. 13 ust. 1 rozporządzenia delegowanego) + konieczność poinformowania wnioskodawcy;
- jeżeli ma zastosowanie prawo do wysłuchania - termin na wydanie decyzji przedłuża się o 30 dni + konieczność poinformowania wnioskodawcy (art. 13 ust. 2 rozporządzenia delegowanego);
- przedłużenie terminu konsultacji z innym organem celnym – przedłużenie o ten termin + konieczność poinformowania wnioskodawcy (art. 13 ust. 3 rozporządzenia delegowanego);
- maksymalnie o 9 miesięcy, jeżeli prowadzone jest dochodzenie (art. 13 ust. 4 rozporządzenia delegowanego).

Decyzje z „urzędu”:

- Zgodnie z art. 29 UKC – do decyzji wydawanych przez organ celny bez uprzedniego wniosku zainteresowanej osoby stosuje się zasadniczą część przepisów określających tryb wydawania decyzji na wniosek.
- Ustawodawca nie sprecyzował, poza odesłaniem do przepisów regulujących procedurę na wniosek, żadnych bardziej szczegółowych zasad i wymogów mających zastosowanie do procedowania „z urzędu”.
- To co stanowi istotną konsekwencję takiego sposobu uregulowania działania organu celnego „z urzędu” to przede wszystkim przyjęcie założenia, iż zainicjowanie takiego postępowania nie wymaga jego formalnego wszczęcia odrębnym aktem administracyjnym (tj. postanowieniem).
- Przyjęcie takiego założenia stanowi rezultat wcześniej opisanego podziału na decyzje korzystne i niekorzystne. Tylko bowiem w przypadku zamiaru wydania decyzji niekorzystnej istnieje obowiązek uprzedniego poinformowania przez organ celny zainteresowanej osoby o mającym nastąpić niekorzystnym dla niej rozporządzeniu.
- Takie poinformowanie przez organ celny osoby o zamiarze wydania decyzji niekorzystnej „z urzędu” spowoduje uruchomienie niezbędnego dla poprawności całego procesu etapu postępowania, w którym osoba zainteresowana będzie miała prawo do realizacji swojego uprawnienia do czynnym udziale w postępowaniu.

Postępowanie odwoławcze:

- Zgodnie z art. 44 ust. 1 UKC – każda osoba ma prawo do odwołania się od wydanej przez organ celny decyzji w zakresie stosowania przepisów prawa celnego, dotyczącej jej

bezpośrednio i indywidualnie.

- Przepis powyższy wprowadza i gwarantuje zasadę dwuinstancyjności postępowania celnego. Na mocy tego przepisu każda osoba, której bezpośrednio i indywidualnie dotyczy decyzja organów celnych, może od takiego rozstrzygnięcia się odwołać.
- Zgodnie ze zdaniem drugim powyższego przepisu, prawo do odwołania przysługuje również osobie, która wystąpiła do organu celnego z wnioskiem o wydanie decyzji i której takiej decyzji nie wydano w terminie określonym w art. 22 ust. 3 UKC.
- Na podstawie art. 44 ust. 4 UKC – państwa członkowskie zostały zobligowane do zapewnienia procedury odwoławczej umożliwiającej szybkie potwierdzenie lub skorygowanie decyzji wydawanych przez organy celne.
- Tak jak to miało miejsce pod rządami WKC, również UKC w art. 45 ust. 1 stanowi, iż wniesienie odwołania nie powoduje wstrzymania wykonania zaskarżonej decyzji.
- W art. 45 ust. 2 UKC wskazano, że organy celne wstrzymują jednak wykonanie decyzji w całości lub w części, jeżeli mają uzasadnione powody, aby sądzić, że zaskarżona decyzja jest sprzeczna z przepisami prawa celnego lub istnieje obawa, spowodowania nieodwracalnej szkody dla osoby zainteresowanej.
- Ust. 3 w. pow. przepisu uzależnia wstrzymanie wykonania decyzji nakładającej należności celne od złożenia zabezpieczenia. Wyjątkiem jest sytuacja, w której złożenie zabezpieczenia mogłoby spowodować poważne gospodarcze lub społeczne trudności dłużnika.

Dodatkowe informacje:

Data ostatniej aktualizacji: 23 lutego 2016 r.